

mod racediskrimination har rejst spørgsmålet om, hvorfor der ikke i 1959-1960, da Thulebefolkningen rejste krav om erstatning for flytningen, blev ydet en sådan erstatning. Regeringens svar til racediskriminationskomiteen er under udarbejdelse. Svaret skal afgives i januar 1997 i forbindelse med Danmarks næste rapport til komiteen. Rapporten vil helt sædvanligt tilgå Folketingets Retsudvalg.

Med hensyn til opfordringen til regeringen om at give de forflyttede og deres efterkommere en undskyldning, skal jeg oplyse, at daværende grønlandsminister Tom Høyem i Qaanaaq i september 1985 på regeringens vegne gav befolkningen en undskyldning for, at flytningen skete så hovedkulds, og at befolkningen var blevet så dårligt informeret. Under sit besøg sammesteds i august i år gav statsministeren udtryk for beklagelse herover. Jeg har forstået, at en forening med udgangspunkt i fangerbefolkningen påtænker at anlægge sag mod regeringen med krav om erstatning. Det er deres ret. Den mulighed har hele tiden stået åben og gør det naturligvis stadig væk.

Som beskrevet i Zieglerrapporten er der siden 1953 og op til i dag gennemført en række foranstaltninger til gavn for Thulebefolkningen. Jeg skal ikke gå i enkeltheder om denne, men blot nævne den indskrænkning af baseområdet og forøgelse af boligbyggeriet, der fandt sted i 1985-86 som led i den daværende grønlandsministers 9-punkts-plan.

I samråd med hjemmestyret arbejdes der videre med løsninger til forbedring af trafikbetjeningen af Thule Kommune ved anvendelse af Thulebasen. Der er enighed mellem regeringen, landsstyret og Qaanaaq Kommune om denne linje.

Sammenfattende: Det er regeringens opfattelse, at der i forståelse med landsstyret er tilvejebragt en god løsning. Landsstyreformanden udtalte i sin tale ved åbningen af Landstinget i september sin tilfredshed hermed. Han har foreslået, at hjemmestyret for sit vedkommende bidrager til løsningen ved at etablere en grusbane i Qaanaaq, og landsstyret har bebudet at stille konkret forslag herom på Landstingets forårssamling.

Gennemføres den forbedrede trafikbetjening af Thule, den såkaldte Dundasløsning, er det regeringens opfattelse, at regeringen i enighed med landsstyret og Qaanaaq Kommune har gjort op med problemerne omkring Thulebefolkningens flytning, og at der herefter ikke er andre krav fra officielt grønlandsk hold.

Helle Degn (S):

Dette beslutningsforslag peger på to ting. For det første ønsket om en hurtig afslutning i form af en undskyldning og en godtgørelse. For det andet, at DUPI skal i gang med en undersøgelse af forløbet, hvor det skal undersøges, om det var USA, der anmodede om flytningen, om beslutningen alene blev taget af den danske regering, og om der var tale om en tvangsmæssig flytning. Det er spørgsmål, som efter vores opfattelse alle er relevante, men hvorom der kun kan gives dunkle gisninger som svar.

Hvad er det så, der er sket? Ja, vi har i den socialdemokratiske folketingsgruppe hæftet os ved, at man i 1985 faktisk fik lavet en undersøgelse, og at man fik lavet en aftale med kommunen om en 9-punkts-plan, som betød flere boliger, som betød en undskyldning fra den daværende grønlandsminister, Tom Høyem, på den danske regerings vegne.

I 1987 blev der af justitsministeren iværksat en undersøgelse af den daværende justitsminister; det blev til den såkaldte Zieglerrapport, som blev afleveret til den nuværende regering i marts 1995, og jeg må efter nærmere granskning sige, at heller ikke den trænger til bunds i sagerne.

Det, som vi derudover har hæftet os ved, er de kollektive godtgørelser, som i årenes løb faktisk er blevet givet. I 1953 er der givet erstatning, nemlig boligerstatning og erstatning for redskaber, i 1968 blev der givet 50.000 kr. for tabt fangstindtægt – der er sådan en slags kompensation – plus løbende hjælp til både passager- og godstransport. I 1985 kom 9-punkts-planen med øget boligbyggeri, og i 1987 blev Thulefondet etableret fra amerikansk side med en godtgørelse på 1,75 mio. kr., som altså alene tilgår Thulebefolkningen.

Den danske regering skal i den kommende tid – her i midten af januar – besvare spørgsmålet over for FN's Racediskriminationskomité. På baggrund af udenrigsministerens besvarelse skal jeg bede udenrigsministeren om at være Folketinget behjælpelig med også at få oversendt denne besvarelse til Grønlandsudvalget, hvortil dette beslutningsforslag, så vidt jeg kan forstå, søges oversendt til behandling.

DUPI skal aflevere en rapport til regeringen her midt i januar, en rapport, hvor de vil pege på baggrunden og omstændighederne omkring fremkomsten af H.C. Hansen-papiret. Også den vil vi i Folketinget se frem til med stor interesse.